Dosarul nr. 4-3582/2023
PIGD 4-23158548-12-4-07112023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

14 noiembrie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (*sediul Buiucani*)
În componenţa:
Preşedintelui şedinţei, judecătorul Elena Costiuc,
Grefierului Ivan Bulgac
în lipsa:
Agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica, Samburschi Petru
Persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Beregoi Elena,

examinând în ședință publică cauza contravenţională în privinţa lui ***Beregoi Elena*****,** *IDNP ******, *născută la *****, domiciliată în r**********,* învinuită în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravenţional al R.Moldova, instanţa de judecată, -

A C O N S T A T A T:

La data de 30 octombrie 2023, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica, Samburschi Petru, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05769272, în privința cet. Beregoi Elena, fiind reținut în sarcina acesteia faptul că, *la 23 octombrie 2023, ora 05:35, în mun. Chișinău, parcul Valea Trandafirilor, minorul ***** aflându-se pe adresa – parcul Valea Trandafirilor a deteriorat rulata de la ghereta „Ice Bety", amplasată în parcul Valea Trandafirilor*, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 63 alin. (1) Cod contravențional.

La data de 06 noiembrie 2023, în conformitate cu art. 395 alin. (1) pct. 1 lit. c) din Codul contravențional, prezenta cauza contravențională, - a fost expediată spre examinare conform competenţei în instanţa de judecată.

În ședința de judecată, agentul constatator din cadrul agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica, Samburschi Petru, fiind citat legal despre locul, data și ora examinării cauzei contravenționale, prin intermediul poștei electronice, nu s-a prezentat în instanţa de judecată, nu a solicitat examinarea cauzei în absenţa sa, şi în acest context, instanța de judecată precizează că a fost respectată procedura de citare legală, întrucât erori tehnice în procesul expedierii nu au fost semnalizate, iar această modalitate a fost acceptată de ambele părți.

Persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Beregoi Elena, fiind citată legal despre data, locul şi ora examinării cauzei, prin scrisoare cu aviz recomnadat, expediat prin intermediul oficiului poştal, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție, în şedinţa de judecată nu s-a prezentat, nu a depus o cerere de amînare a ședinței, astfel.

Din aceste considerente, instanţa de judecată consideră că a luat toate măsurile necesare pentru citarea legală a participanților la proces, care au cunoscut cert despre examinarea cazului, iar astfel, prin prisma art. 455 alin. (2) și (3) din Codul contravențional, s-a dispus examinarea cauzei în absenţa agentului constatator, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

Studiind materialele cauzei, instanța de judecată ajunge la concluzia de a înceta procesul contravențional pornit în privința cet. Beregoi Elena în baza art. 63 alin. (1) Cod contravențional, din următoarele considerente.

În sensul art. 462 din Codul contravenţional, atunci când examinează cauza contravenţională, instanţa de judecată trebuie să pronunţe una din aceste două soluţii: a) încetarea procesului contravenţional; sau b) declararea vinovăţiei persoanei care a comis contravenţia imputată și, după caz, stabilirea sancţiunii contravenţionale, aplicarea măsurii de siguranţă sau înlăturarea executării sancţiunii.

Conform art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit art. 10 din Codul contravențional, constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracțiunea, săvîrșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență.

În baza art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Pentru a purcede la analiza existenței sau inexistenței faptei contravenționale, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenție prin raportarea acestuia la cerinţele imperative prevăzute de legea contravențională prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulităţii absolute sau relative.

În accepțiunea art. 381 alin. (4) din Codul Contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cît și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

În baza art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care *se individualizează fapta ilicită* și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de către agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Din perspectiva Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, faptele cotravenţionale pot intra în sfera cauzelor penale. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană.

Procesul-verbal cu privire la contravenţie reprezintă un act probator al unei contravenţii şi trebuie să conţină menţiunile prevăzute de art. 443 din Codul Contravenţional.

În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute de art. 443 din Codul contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prin prisma art. 445 din Codul Contravenţional.

Analizând actul de constatare sub aspectul legalităţii sale, instanţa va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerinţele de formă ale procesului-verbal de contravenţie, așa cum sunt impuse acestea de dispoziţiile art. 443 din Codul Contravenţional referitoare la menţiunile obligatorii ce trebuie prevăzute sub sancţiunea nulităţii. Nulitatea poate fi invocată și din oficiu.

Potrivit art. 443 alin.(1) din Cod contravențional Procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, datele din buletinul lui de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) ***fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie;*** *e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei;* f) aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; g) obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei; h) informaţii despre instituţia bancară şi despre modul de plată a amenzii.

În concordanţă cu cele expuse *supra*, instanţa notează că conceptul de *„acuzaţie”* trebuie înţeles în sensul Convenţiei şi acesta poate fi definit drept *„notificarea oficială, din partea autorităţii competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei infracţiuni”*, definiţie care depinde, de asemenea, de existenţa sau absenţa unor *„repercusiuni importante asupra situaţiei [suspectului]”* (a se vedea, cu titlu de exemplu, *Deweer împotriva Belgiei*, par. 42 şi 46, şi *Eckle împotriva Germaniei*, par. 73), iar punctul de plecare în examinarea aplicabilităţii laturii penale a art. 6 din Convenţie rezidă în criteriile enunţate în hotărârea *Engel şi alţii împotriva Ţărilor de Jos*, par. 82-83: 1) calificarea în dreptul intern; 2) natura infracţiunii; 3) gravitatea pedepsei pe care persoana în cauză riscă să o primească.

Instanţa statuează că în materie penală, o *informare precisă şi completă* cu privire la *acuzaţiile aduse* unui inculpat şi, prin urmare, cu privire la încadrarea juridică pe care instanţa ar putea să o reţină împotriva acestuia, este *o condiţie esenţială a echităţii procedurii* [P*élissier şi Sassi împotriva Franţei (MC)*, par. 52; *Sejdovic împotriva Italiei (MC)*, par. 90], or sfera de aplicare a art. 6 § 3 lit. a) trebuie apreciată, în special, în lumina dreptului mai general la un proces echitabil, garantat la art. 6 § 1 din Convenţie şi respectiv, dreptul de a fi informat cu privire la natura şi *cauza* acuzaţiei trebuie să fie analizat *în lumina dreptului acuzatului de a-şi pregăti apărarea* [*Pélissier şi Sassi împotriva Franţei (MC)*, par. 54; *Dallos împotriva Ungariei*, par. 47].

Prin urmare, instanţa stabileşte că art. 6 § 3 lit. a) din Convenţie recunoaşte acuzatului dreptul de a fi informat nu numai cu privire la *„natura”* acuzaţiei, adică încadrarea juridică a

faptelor în cauză, dar şi cu privire la ***„cauza”*** acuzaţiei, adică ***faptele materiale de care este acuzat*** şi pe care se bazează acuzaţia (*Mattoccia împotriva Italiei*, par. 59; *Penev împotriva Bulgariei*, par. 33 şi 42).

La caz, instanța reține că, potrivit procesului-verbal la rubrica „fapta contravențională„ este indicat *„ la 23 octombrie 2023, ora 05:35, în mun. Chişinău, parcul Valea Trandafirilor, minorul ***** aflându-se pe adresa – parcul Valea Trandafirilor a deteriorat rulata de la ghereta „Ice Bety”, amplasată în parcul Valea Trandafirilor.*”

Prin urmare se atestă despre acțiunile minorului ***** fără a fi specificat despre careva acțiuni ale persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Beregoi Elena. Or, din fapta descrisă de agentul constatator se redă o situaţie abstractă, expusă formal, din care nu reiese cert care sunt acţiunile imputate lui Elenei Beregoi.

Articolul 63 alin. (1) Cod contravențional stabilește răspunderea contravențională în cazul neîndeplinirii obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, însă din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție nu rezultă nici relația de rudenie dintre ***** și Beregoi Elena, precum nici vârsta lui *****, pentru a fi posibilă stabilirea minoratului și faptul că anume părinții acestuia sunt pasibili de răspundere contravențională pentru acțiunile acestuia.

De asemenea la materialele cauzei lipsește citația prin care Beregoi Elena ar fi fost citată pentru data de 30 octombrie 2023, la care a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție.

Prin urmare, se atestă lipsa citării lui Beregoi Elena la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție, iar în concordanţă cu cele expuse, instanţa conchide că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție cu seria și nr. MAI05769272 din 30 octombrie 2023, fără a dovedi citarea făptuitorului, în acest sens eșuînd în a demonstra faptul înmânării înştiinţării oficiale.

Potrivit art. 382 alin. (1) şi (3) din Codul contravenţional, citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional şi se face în aşa fel ca *persoana chemată să primească invitaţia cu cel puţin 5 zile înainte de data când ea trebuie să se prezinte în faţa autorităţii respective*, însă la caz, în modalitatea lipsei notificării de către agentul constatator, a eşuat în acest context şi prin urmare făptuitorul nu ar fi putut să informeze autoritatea, indicând motivul, precum şi să convină cu privire la data şi ora când se va putea prezenta, ce reprezintă o omisiune care afectează grav fondul cauzei şi îndeosebi dreptul acuzatului de a fi informat despre învinuirile aduse, în lumina dreptului său la apărare şi a egalităţii armelor ca parte a unui proces echitabil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a susținut că o acuzație înseamnă nu numai notificarea oficială a unei prezumții că o persoană a comis o faptă penală, dar și orice măsură care afectează substanțial situația suspectului (a se vedea *Padin Gestoso împotriva Spaniei (dec.)*, 8 decembrie 1998).

Pe cale de consecință lipsa citării persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, a dus la încălcarea dreptului cet. Beregoi Elena la un proces echitabil, or fapta imputată ultimei, a fost examinată în mod unilateral, nefiindu-i oferită posibilitate persoanei acuzate de comiterea unei contravenții de a se expune pe marginea cauzei și a-și dovedi nevinovăția.

Cu referire la prevederile art. 384 Cod contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional are dreptul să cunoască fapta imputată, să ia cunoștință de materialele din dosar, să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțe care, în opinia sa trebuie să fie consemnate, să fie informat de agentul constatator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri.

În concordanţă cu cele expuse, Curtea Europeană a Drepurilor Omului a susținut că o acuzație înseamnă nu numai notificarea oficială a unei prezumții că o persoană a comis o faptă penală, dar și orice măsură care afectează substanțial situația suspectului (a se vedea *Padin Gestoso împotriva Spaniei (dec.)*, 8 decembrie 1998).

Prin urmare, instanţa conchide că este obligația pozitivă a autorităților statului de a informa persoana referitor la învinuirea adusă, or înaintarea unei acuzări sunt în corelație directă cu dreptul acuzatului de a participa la cazul de învinuire a sa într-o faptă ilicită, mai ales în situaţia în care soluţia a fost adoptată de agentul constatator în situaţia în care făptuitorul respinge acuzaţiile aduse, ce impune că soluţionarea cazului prin aplicarea unei amenzi, a avut loc exclusiv în lipsa făptuitorului şi nu au fost desfăşurate nici o acţiune pentru a asigura examinarea diligentă a procesului contravenţional, cu respectarea dreptului de participarea în propria cauză a Eelenei Beregoi, cât şi informarea despre acuzaţia adusă.

De asemenea, referitor la citarea pesoanei, în cauza *Ziliberberg împotriva Moldovei (1 februarie 2005, nr. 61821/00, par. 40)*, Curtea a arătat că art. 6 al Convenţiei, interpretat în ansamblu, garantează dreptul persoanei acuzate de a participa efectiv la procesul său penal, ce include *inter alia* nu doar dreptul de a fi prezent, dar şi de a asculta şi a urmări procesul, iar acest drept face implicit parte din esenţa conceptului procedurii contradictorii şi poate fi, de asemenea, dedus din garanţiile prevăzute în sub-paragrafele (c), (d) şi (e) ale paragrafului 3 al articolului 6 - *„să se apere el însuşi”*, *„să întrebe sau să solicite audierea martorilor”* şi *„să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înţelege sau nu vorbeşte limba folosită la audiere”*.

În acest context fiind aplicabile, prevederile art.461 alin.(2) din Codul contravențional, potrivit căruia procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) doar dacă se constată că *lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție* afectează *în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată*.

Omisiunile depistate în procesul-verbal cu privire la contravenţie manifestate prin lipsa citării persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, neconsemnarea datelor şi faptelor indicate în art. 443 din Codul contravenţional, lipsa deplină a semnelor obiective şi subiective stabilite de legea contravențională care să califice fapta prejudiciabilă drept contravenție, impune soluţia de a înceta procesul contravenţional în conformitate cu art. 461 din Codul contravenţional care prevede că în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional.

În această ordine de idei, instanța de judecată a constatat încălcarea prevederilor art. 382, 384, şi 443 alin. (5), iar în temeiul prevederilor art. 425 alin. (6) şi 445 alin. (2) din Codul contravențional, va declara nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție cu seria și nr. MAI05769272, din motivul constatării lipsei unei mențiuni în procesul-verbal cu

privire la contravenție care afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu a putut fi înlăturată de către instanța de judecată, cu încetarea procesului contravenţional din aceleaşi motive.

În temeiul art. 443, art. 445, art. 441, 461, 462 Cod contravențional, art. 460 – 462 Cod contravenţional instanţa de judecată, -

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se declară nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria cu seria și nr. MAI05769272, din 30 octombrie 2023, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica, Samburschi Petru, în baza art. 63 alin.(1) din Codul contravențional, din motivul constatării lipsei unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție care afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu a putut fi înlăturată de către instanța de judecată.

Se încetează procesul contravențional intentat în privința cet. ***Beregoi Elena*****,** *IDNP ******, *născută la *****, domiciliată în r***********, care se învinuiește în săvârșirea contravențiilor prevăzută de art. 63 alin.(1) din Codul Contravenţional.

Copia hotărârii se remite pentru informare părților.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, *sediul Buiucani*.

Preşedinte al şedinţei,
Judecător Elena Costiuc